

НРА «Рюрік» відзначає такі основні зміни на ринку інститутів спільного інвестування за результатами січня–вересня 2013 року

Провідні фондові індекси світу. У вересні 2013 року провідні фондові індекси відновили зростаючу динаміку, що набула суттєвого розвитку у перші сім місяців року, але порушилась у серпні. За підсумками місяця американські фондові індекси набули зростання (DJIA – +2,6%, S&P500 – +2,97%) після відмови адміністрації Білого Дому вводити війська до Сирії, при цьому європейські індекси також зросли (FTSE100 – +0,77%, DAX – +6,06%, CAC40 – +5,33%). Значного зростання у вересні 2013 року набули російські фондові індекси (RTSI – +10,19%, MICEX – +7,19%). Незважаючи на позитивні сигнали зі світових майданчиків, індекс вітчизняної біржі ПФТС (PFTS – -3,55%), як і в серпні 2013 року, залишився в «червоній» зоні, у той час як індекс УБ (UX – +0,97%) перейшов у «зелену зону». При цьому обидві біржі з початку 2013 року зафіксували суттєве зниження – -9,17% та -10,80% (індекси ПФТС та УБ відповідно).

Порівняльна дохідність фондів. За результатами вересня 2013 року показники дохідності інвестиційних фондів мали різноспрямовану динаміку. Так, дохідність відкритих фондів була нульовою, у той час як дохідність інтервальних фондів склала за підсумками вересня +0,78%, дохідність закритих фондів –1,47%. З початку року дохідність відкритих, інтервальних та закритих фондів була позитивною та складала +1,37%, +5,89% й +0,03% відповідно. Нагадаємо, за підсумками 2012 року, беручи до уваги суттєву «просадку» вітчизняних фондових індексів, управляючим компаніям вдалось дещо послабити падіння дохідності фондів. При цьому позитивну дохідність у 2012 році, як і в перших дев'яти місяцях 2013-го, вдавалось продемонструвати переважно лише фондам з великою часткою fixed income (з фіксованою дохідністю) інструментів.

Результати окремих публічних фондів вказують на наявність реальної можливості розпочати висхідний тренд, що створює передумови сподіватись на відновлення ринку. Однак під впливом загальнополітичних та макроекономічних факторів, а також збереження складної ситуації на зарубіжних ринках, велика кількість публічних ІСІ, зважаючи на поточні результати діяльності, продовжує характеризуватися суттєвим відтоком інвестиційних коштів, що спонукає управляючі компанії до прийняття вичікувальної позиції, при цьому їх стратегія суттєво знижує ліквідність інструментів ринку, знижуючи тим самим їх інвестиційну привабливість.

Разом з тим фінансові результати 2012 року та січня–вересня 2013-го (порівняно з результатами 2010–2011 років), на думку аналітиків НРА «Рюрік», вказують на помірне підвищення ефективності управління активами фондів. Однак ринок публічних ІСІ в цілому в короткостроковій перспективі НРА «Рюрік» характеризує як збиткову галузь з доволі низькою інвестиційною привабливістю.

Виходячи з поточної ринкової кон'юнктури, інвестори продовжують віддавати перевагу банківським депозитним вкладом, завдяки їхнім суттєвим перевагам за показниками ризикованості інвестицій і відсутності потреби в додаткових знаннях основ функціонування фондового ринку України. Поряд з цим банківські депозитні продукти протягом останніх років мають доволі високу фіксовану доходність, що значно перекриває середню доходність більшості найуспішніших публічних ІСІ в Україні.

Разом з тим, як свідчить найкращий світовий досвід, у довгостроковій перспективі фінансові інвестиції в інструменти фондового ринку (у тому числі – інвестиційні сертифікати ІСІ) зазвичай забезпечують доходність вищу, ніж за банківськими депозитами.

Субринок відкритих ІСІ. Відповідно до статистичних показників, наданих УАІБ, вартість чистих активів (далі також – ВЧА) 35 відкритих ІСІ станом на кінець вересня 2013 року складала 119,15 млн грн. Відповідно до показників цих фондів на кінець попереднього місяця загальне зменшення чистих активів становило 2,59 млн грн., або -2,13%, що продовжило низхідну динаміку серпня (-24,92 млн грн, або -16,99%) – у вересні 2013 року лише 18 з 35 фондів (10 з 36 фондів у серпні) вийшли з позитивним результатом зміни ВЧА. Суттєвий вплив на скорочення сукупної ВЧА мало зменшення ВЧА фонду «Райффайзен грошовий ринок», що показав зменшення активів на 604,3 тис. грн у зв'язку з закриттям фонду та розрахунками з інвесторами. Зважаючи на те, що динаміка зміни ВЧА була негативною, чистий відтік у вересні 2013 року зафіксовано в розмірі 2,36 млн грн проти 15,62 млн грн у серпні 2013-го.

Діапазон доходності відкритих фондів у вересні 2013 року (11,6 п. п.) був дещо вужчим, ніж у серпні 2013-го (12,2 п. п.), та коливався в інтервалі від -7,61% до +3,97%. Середня доходність у секторі була нульовою (з початку року – +1,37%).

Субринок інтервальних ІСІ. Сукупна вартість чистих активів інтервальних ІСІ станом на кінець вересня 2013 року, що включає 13 фондів (за даними УАІБ), дорівнювала 36,87 млн грн. Відповідно до показників цих фондів на кінець попереднього місяця сукупна ВЧА зменшилась на 1,82 млн грн (-4,71%). Порівняно із серпнем 2013 року (+4,39 млн грн, або +12,81%) варто відзначити деяке погіршення показників субринку інтервальних ІСІ. Незважаючи на це, у вересні 2013 року субринком було продемонстровано чистий притік у розмірі 0,03 млн грн проти 0,04 млн грн відтоку в серпні 2013 року.

Діапазон доходності інтервальних фондів у вересні 2013 року (6,5 п. п.) був вужчим, ніж у липні 2013-го (8,5 п. п.), при цьому коливався в інтервалі від -1,67% до +4,84%. Середня доходність у секторі становила +0,78% (з початку року – +5,89%).

Субринок закритих ІСІ. Аналіз ринку закритих ІСІ за підсумками вересня 2013 року, що включав 9 фондів (за даними УАІБ), встановив скорочення вартості чистих активів до 12,27 млн грн. Відповідно до показників фондів, щодо яких наявна інформація на кінець попереднього місяця, сукупна ВЧА зменшилась на 6,40 млн грн (-34,3%). Такий результат є приблизно аналогічним до результату серпня 2013 року (-9,25 млн грн, або -33,12%). Значне зниження вартості чистих активів обумовлене, перш за все, значними виплатами

інвесторам через закриття фонду «Перший золотий», і вже в останню – зниженням фондових показників.

Збільшення ВЧА в цьому секторі показали лише 3 з 9 фондів, чистий притік продемонстрував один фонд (+0,11 млн грн), чистий відтік зафіксовано у двох фондах (-2,48 млн грн) – у результаті збільшення та зменшення кількості розміщених ЦП відповідно.

Діапазон дохідності закритих ІСІ у вересні 2013 року був значно ширшим (12,4 п. п.), ніж у липні 2013-го (10,4 п. п.), і коливався в інтервалі від -5,85% до +6,59%. Середня дохідність у секторі становила -1,47% (з початку року – +0,03%).

Загалом, на думку аналітиків НРА «Рюрік», 2013 рік вимагає від інвестиційних управляючих високої професійної майстерності, а від інвесторів – ретельного пошуку ефективних компаній з управління активами.